

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/67/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519200730
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519200730.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, proti žalovanej: P. X., A.. XX.XX.XXXX, W. Q., O. XXX/XX, o zaplatenie 2.941,22 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Stranám náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 01.02.2019 žiadal zaviazat' žalovanú na zaplatenie sumy 2.941,22 € s príslušenstvom z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu so žalovanou ako dlžníčkou uzavrel zmluvu o úvere (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 3.000 €. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaná si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnila, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 01.02.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti žalovaná neuhradila žiadnu čiastku. Žalovaná je z toho dôvodu ku dňu 24.01.2019 povinná zaplatiť žalobcovi dlžnú istinu v sume 2.941,22 €, dlžné úroky z istiny do 24.01.2019 vo výške 2.261,52 €, zmluvný úrok vo výške 17,90 % ročne zo sumy 2.941,22 € od 25.01.2019 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.941,22 € od 25.01.2019 do zaplatenia, bankové poplatky vo výške 46,33 € a náhradu trov konania.

3. Žalovanej bola žaloba spolu s prílohami a poučením zaslaná na vyjadrenie, žalovaná zásielku prevzala dňa 11.04.2019, o čom svedčí doručienka na č. l. 60, avšak v konaní zostala nečinná.

4. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 03.06.2019. Nariadeného pojednávania sa strany sporu nezúčastnili. Žalobca svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s rozhodnutím vo veci v jeho neprítomnosti. Žalovaná svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila, pričom predvolanie na pojednávanie jej bolo riadne doručené. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu.

5. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 11.06.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, dobrá pôžička (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 3.000 €. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaná

si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnili, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 01.02.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti žalovaná nehradila žiadnu časť z dlžnej sumy. Žalovaná je z toho dôvodu povinná zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v zmysle žalobného petítu a náhradu trov konania.

7. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.06.2015 vyplýva, že výška úveru bola v sume 3.000 €, splátka bola určená na 80,30 € mesačne s tým, že počet splátok bol určený na 60 mesiacov, ročná úroková sadzba bola 17,90 %, RPMN vo výške 19,50 %, priemerná hodnota RPMN 13,83 %, odplata za poskytnutie úveru 19,22 %, najvyššia prípustná odplata 27,66 %, celková čiastka úveru bola 4.543,79 €, dátum prvej splátky 15.07.2015, splácanie mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci.

8. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 28.09.2018 (č. I. 29 spisu) vyplýva, žalovaná spolu zaplatila žalobcovi sumu 163,82 €.

9. Z Upozornenia - výzva na splatenie dlžnej čiastky časti úveru zo dňa 04.01.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú v zmysle ust. § 53 ods. 9 Obč. zák., že ku dňu 04.01.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 350,83 €, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 308 €, poplatkov vo výške 36,15 € a poisťného 6,68 € a zároveň ju vyzval, aby dlžné splátky uhradila v lehote 15 dní od doručenia výzvy. V prípade ak by nezaplatila dlžnú čiastku, banka bude oprávnená využiť ust. § 565 Obč. zák. a vyhlásiť úver za predčasne splatný.

10. Právny predchodca žalobcu vo výzve na úhradu dlžnej sumy zo dňa 01.02.2016 žalovanej oznámil, že dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz ku dňu 01.12.2016.

11. Zmluva o úvere, uzatvorená medzi stranami sporu dňa 11.06.2015, bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

12. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

19. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej v § 101 až 100. Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

21. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. V prejednávanej veci právny predchodca žalobcu so žalovanou uzavrel dňa 11.06.2015 zmluvu o úvere podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Ak ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 11.06.2015, je vzťahom občianskoprávnym a táto zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a § 52 a nasl. Obč. zák.

24. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

25. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka

od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 01.02.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver v sume 3.000 €, ktorý sa zaviazala žalovaná splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

28. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák., ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

29. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 01.02.2016 pre nezaplatenie splátky - konkrétne sa jedná o splátku splatnú v mesiaci 09/2015 splatnú dňa 15.09.2015 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z výzvy na splatenie dlžnej čiastky úveru k dňu 05.01.2016 (č. I. 29 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 15.09.2015 (podľa zmluvy o úvere, prehľadu splátok a úhrad a výzvy na splatenie dlžnej čiastky úveru). Odo dňa 16.09.2015 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v pondelok dňa 17.09.2018. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu až dňa 01.02.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

30. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ust. § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné platne priznať v súdnom konaní.

31. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania. Úspešná žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila a ani jej žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).